

Sisällys

1220 Kulttuurin tulosityksikkö.....	2
Talous	3
Koneet ja kalusto	5
Henkilöstö.....	5
Kulttuurin tulosityksikkö, sitova taso, brutto.....	6
Talous	6
122000 Kulttuurin tulosityksikön johto, kehittäminen ja viestintä	6
Palvelut ja toiminnan kehittäminen.....	7
122010 Kulttuurin edistäminen ja kumppanuudet.....	7
Palvelut ja toiminnan kehittäminen.....	8
12210 Kaupunginkirjasto	11
Palvelut ja toiminnan kehittäminen.....	11
Kulttuurin tulosityksikkö, sitova taso, netto.....	14
Talous	14
122200A Kulttuuritalot ja -palvelut.....	15
Palvelut ja toiminnan kehittäminen.....	15
122210A Kaupunginmuseo.....	17
Palvelut ja toiminnan kehittäminen.....	17
122220A Kaupunginorkesteri.....	19
Palvelut ja toiminnan kehittäminen.....	20

1220 Kulttuurin tulosityksikkö

Kulttuurin tulosityksikkö vastaa kaupungin kulttuuritarjonnasta ja kulttuurisesta profiilista sekä tulosityksikön vastuulla olevien vapaa-ajan palveluiden tuottamisesta. Kulttuurin tulosityksikön ja sen palvelualueiden tehtävänä on vahvistaa myönteistä kaupunkikuvaa ja ohjata kulttuurin hankkeita ja tapahtumia. Lisäksi tulosityksikön tehtäviin kuuluu alueellisten kulttuuripalveluiden ja vapaa-ajan palveluiden koordinointi sekä kuntalaisten tiedonhankinnan, itsensä kehittämisen ja harrastustoiminnan mahdollistaminen.

Tulosityksikköön kuuluu viisi palvelualueetta, jotka ovat

- kaupunginkirjasto,
- kaupunginmuseo,
- kaupunginorkesteri,
- kulttuuritalot ja -palvelut ja
- kulttuurin edistäminen ja kumppanuudet.

Lisäksi tulosityksikkö koordinoi yhteistä viestintää ja markkinointia, vastaa strategia- ja arviointityöstä sekä valmistelee kulttuurilautakunnan alaiset avustukset sekä yhteistyöperiaatteet kumppaneiden kanssa.

Palvelualueista kaupunginmuseo, kaupunginorkesteri sekä kulttuuritalot ja -palvelut kuuluvat taloushallinnollisesti samaan nettobudjettiin. Kaupunginkirjasto, kulttuurin edistäminen ja kumppanuudet sekä mm. avustukset ja viestintä ovat bruttobudjetoituja.

Kulttuurin tulosityksikkö pyrkii toteuttamaan valtuustokauden 2025–2029 aikana seuraavat tavoitteet:

- Taide, kulttuuri ja luovat alat ovat kaupungin vetovoimatekijöitä
- Lasten ja nuorten toimijuutta on vahvistettu taiteen ja kulttuurin keinoin
- Lukutaito ja monilukutaito-osaaminen on parantunut
- Kulttuuriperintö on osa kaupungin kestäväää kasvua
- Espoolaisissa kulttuuripalveluissa on erinomainen asiakaskokemus

Hiilineutraali Espoo2030 -tavoitteen toteuttaminen

Muutosta kohti kestävämpää elämäntapaa edistetään innostamalla ja tukemalla espoolaisia tekemään kestäviä valintoja arjessaan. Vaikutamme kasvatuksen kautta kulutuksen päästöihin muun muassa kulttuurikasvatuksen ympäristökasvatussisällöillä sekä kirjaston ja museon tarjoaman yhteisöllisen toiminnan kautta. Kumppaneita tuetaan löytämään omat tapansa vauhdittaa siirtymää kestäviin elämäntapoihin hyvien esimerkkien avulla. Edelläkävijöitä Espoossa ovat muun muassa Kino Tapiola, joka on Suomen ensimmäinen hiilineutraali elokuvateatteri ja Espoon kulttuuritalot, joilla on Ekokompassi-sertifikaatti.

Kulttuuripalveluiden aineettomuus ja kirjastot edistävät kiertotaloutta ja kestävä elämäntapaa. Luovien alojen kautta edistetään innovatiivista ajattelua ja suunnittelutaitoja, joiden avulla ratkaistaan monia haasteita ilmastoon, kulutuskäyttäytymiseen ja kestäväan kehitykseen ja talouskasvuun liittyen.

Hankinnoissa huomioidaan vähähiiliset, kiertotalouden mukaiset ja sosiaalisesti sekä ympäristön kannalta kestävät valinnat koko hankinnan elinkaaren ajalta.

Talous

1000 EUR Kulttuurin tulosityksikkö	Muutettu talousarvio 2025	Toteuma 2025	Käyttösuunnitelma 2026
Myyntituotot	90	233	187
Maksutuotot	1 029	2 460	1 168
Tuet ja avustukset	692	761	863
Vuokratuotot	30	39	30
Muut toimintatuotot	400	375	315
TOIMINTATUOTOT ULKOISET	2 241	3 867	2 562
Henkilöstökulut	-20 500	-20 739	-21 284
Palvelujen ostot	-8 867	-9 133	-9 537
Aineet, Tarvikkeet ja tavarat	-3 266	-3 478	-3 097
Avustukset	-13 234	-13 223	-13 091
Vuokrat	-250	-186	-864
Muut toimintakulut	-203	-186	-165
TOIMINTAKULUT ULKOISET	-46 321	-46 945	-48 039
Sisäinen myynti	-	162	-
Sisäiset ostot	-22 006	-22 744	-23 154
Toimintatuotot yhteensä	2 241	4 030	2 562
Toimintakulut yhteensä	-68 326	-69 688	-71 193
TOIMINTAKATE	-66 085	-65 659	-68 631

Tulosityksikön toimintatulot kasvavat 14,3 % edelliseen vuoteen verrattuna, yhteensä noin 0,3 milj. euroa. Kasvu sisältää ulkoisen rahoituksen hankkeisiin saatavat avustukset sekä koulutilojen kuntalaiskäytöstä saatavat tulot. Talousarvioneuvotteluissa tulotavoitetta korotettiin 100 000 eurolla, ja valtuuston päätöksen mukaisesti korotus toteutetaan kuntalaistulostuksen hinnan tarkistuksella.

Toimintamenot kasvavat 4,2 % edelliseen vuoteen verrattuna, yhteensä noin 2,9 milj. euroa. Henkilöstökulut kasvavat 3,8 % eli noin 0,8 milj. euroa. Esitys sisältää palkankorotukset, ulkoisen rahoituksen hankkeiden henkilöstökulut ja yhden uuden vakanssin Kulttuurikeskuksen johtajan tehtävään, jolla vahvistetaan kulttuurikeskus kokonaisuuden synergiaa ja edistetään toimintaa ja sen näkyvyyttä merkittävän teatteri-investoinnin yhteydessä. Palveluiden ostoissa on huomioitu palveluympäristön muutosten vaikutukset, ja kasvua edellisvuoteen verrattuna on 4,7 % eli noin 0,6 milj. euroa. Määrärahoihin sisältyy lisäyksiä Helmet-kirjastojärjestelmän hankintaan ja käyttöönottoon, koulutilojen kuntalaiskäytön kuluihin, KULPS-kulttuuripolkuun sekä ulkoisen rahoituksen hankkeiden omarahoitusosuuteen.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden menot laskevat 5,2 % eli noin 0,2 milj. euroa määrärahojen tarkemman kohdentamisen vuoksi. Esitys sisältää kuitenkin kirjaston aineistomäärärahan korotuksen. Avustukset laskevat tilapäisesti 1,1 % eli noin 0,1 milj. euroa, koska osa määrärahoista on siirretty ulkoihin vuokrakuluihin välttämättömien tilakustannusten kattamiseksi. Ulkoisissa vuokrakuluissa kasvua on 0,6 milj. euroa ja sisäisissä toimitilavuokrissa 6,7 % eli noin 1,2 milj. euroa, mikä kattaa toimitilojen muutostarpeet sekä toimitilavuokrien korotukset.

Pohjaesitykseen ei sisältynyt aiemmin myönnetty 250 000 euron määrärahalisäys vuosille 2025–2027. Talousarvioneuvotteluiden lopputuloksena kulttuurin tulosityksikölle myönnettiin 150 000 euron lisämääräraha vuosille 2026–2028, jonka tarkemmasta kohdentamisesta päättää kulttuuri- ja nuorisolautakunta. Määrärahalisäys kohdentuu Karhusaaren toiminnan käyttöstrategian valmisteluun liittyvistä lisätöistä aiheutuviin kuluihin, peli- ja digitaalisen harrastustoiminnan vakiinnuttamiseen Espoossa sekä varhaiskasvatuksen taidekasvatuskokeilun pilotin jatkamiseen. Kaupunkitasoiset hallinnon lisäsopeutukset, joista kulttuurille kohdistuu 84 000 euroa, on jaettu palvelualuille toimintamenojen suhteessa.

Kulttuurin tulosityksikön määrärahojen nettomuutos edellisvuoden neuvottelutulokseen verrattuna on –84 000 euroa. Muutokseen vaikuttavat tulotavoitteen korotus, vuoden 2025 neuvottelulisäyksen puuttuminen pohjaesityksestä, vuosien 2026–2028 lisämääräraha 150 000 euroa sekä kaupunkitasoiset hallinnon lisäsopeutukset.

Koneet ja kalusto

1 000 EUR Kulttuurin tulosityksikkö	Muutettu talousarvio 2025	Toteuma 2025	Käyttösuunnitelma 2026
Investointimenotilit	1 010	450	1 856
Muut	-	-	65
Koneet ja kalusto	1 010	450	1 791

Tulosityksikön investointiesitys vuodelle 2026 sisältää määrärahan teknisen kaluston täydentämiseen ja uusimiseen, Tapiolasalin akustiikan ja toiminnallisuuden muutoksiin sekä KAMU WeeGeen näyttelytekniikan hankintaan.

Toimintasuunnitelmavuosien 2027–2028 määrärahat ovat teknisen kaluston täydentämiseen ja uusimiseen. Vuonna 2028 määrärahoja kohdistetaan lisäksi teatterin laajennusprojektin ensikertaiseen kalustamiseen ja esitystekniikan hankintaan.

Henkilöstö

Kulttuurin henkilöstömäärä oli vuoden 2025 lopussa yhteensä 379 henkilöä, joista vakinaisen henkilöstön määrä oli 327 henkilöä ja määräaikaisten 52 henkilöä. Määräaikaista henkilöistä 0 oli työllistettyä, 5 oppisopimusopiskelijoina ja 1 harjoittelijana. Henkilöstömäärä on vähentynyt kolmella henkilöllä vuoden 2025 aikana. Kulttuurin brutossa oli 199 vakinaista ja 37 määräaikaista henkilöä. Netossa oli 128 vakituista ja 15 määräaikaista henkilöä.

Henkilöstösuunnittelussa otetaan huomioon toimintaympäristön haasteet ja muutokset, jotka ilmenevät muun muassa tarpeina digitalisaation hyödyntämiseen ja sen myötä henkilöstön jatkuvaan osaamisen kehittämiseen. Uusien tehtävien ja vapautuvien vakanssien osaamisprofiilit suunnitellaan muuttuvia osaamistarpeita vastaaviksi. Vuosien 2027–2029 aikana kulttuurin henkilöstömäärän kehitys tulee olemaan maltillista. Uusia vakansseja tai määräaikaisten henkilöstön vakinaistamista esitetään toimintoihin, joissa suunnitellaan organisaatiorakenteen tai tuotantomallien muutosta. Toisaalla lakkautetaan vakansseja, joiden käytölle ei toimintaympäristön muuttuneessa tilanteessa ole tarvetta.

Kulttuurin tulosityksikkö, sitova taso, brutto

Talous

1000 EUR Kulttuuri, brutto	Muutettu talousarvio 2025	Toteuma 2025	Käyttösuunnitelma 2026
Myyntituotot	80	171	180
Maksutuotot	5	58	50
Tuet ja avustukset	692	736	837
Muut toimintatuotot	288	339	293
TOIMINTATUOTOT ULKOISET	1 065	1 303	1 360
Henkilöstökulut	-11 832	-12 031	-12 317
Palvelujen ostot	-4 683	-3 787	-5 102
Aineet, Tarvikkeet ja tavarat	-2 447	-2 641	-2 532
Avustukset	-13 234	-13 223	-13 091
Vuokrat	-208	-130	-749
Muut toimintakulut	-89	-97	-85
TOIMINTAKULUT ULKOISET	-32 493	-31 909	-33 876
Sisäinen myynti	-	2	-
Sisäiset ostot	-16 089	-16 335	-17 107
Toimintatuotot yhteensä	1 065	1 306	1 360
Toimintakulut yhteensä	-48 582	-48 245	-50 983
TOIMINTAKATE	-47 517	-46 939	-49 623

Tulosityksikön johto, kehittäminen ja viestintä, kulttuurin edistäminen ja kumppanuudet sekä kaupunginkirjasto muodostavat bruttobudjetoidun tulosityksikön.

122000 Kulttuurin tulosityksikön johto, kehittäminen ja viestintä

Kulttuurin tulosityksikön johto, kehittäminen ja viestintä vastaa strategia- ja arviointityöstä ja koordinoi tulosityksikön yhteistä viestintää ja markkinointia.

Kulttuurin tulosityksikön yhteisen viestinnän ja markkinoinnin tehtävänä on nostaa Espoon kaupungin profiilia kulttuurikaupunkina, lisätä espoolaisen kulttuuripalveluiden ja -tarjonnan näkyvyyttä sekä kehittää yhteistyötä koko kulttuurikentän ja ympäröivien sidosryhmien kanssa. Kulttuuri lisää Espoon vetovoimaa ja tunnettua ja on keskeinen aines kaupungin identiteetin rakentajana. Sillä on mahdollisuus tavoittaa uusia espoolaisia ja saada heidät kiinnittymään kotikaupunkiinsa. Haluamme,

että jokainen espoolainen tietää asuvansa upeassa kulttuurikaupungissa ja on siitä ylpeä.

Palvelut ja toiminnan kehittäminen

Panostamme KulttuuriEspoon brändin ja markkinoinnin vahvistamiseen. Lisäämme tunnettuutta yhteistyötä kehittämällä, kiinnostavilla kampanjoilla sekä tehostamalla markkinointi- ja viestintäprosesseja. Yhteisessä tapahtumamarkkinoinnissa panostamme Espoo.fi-verkkopalvelun kulttuuritapahtumien kalenterin kehittämiseen. KulttuuriEspoon verkkopalvelun kehittämistä osana Espoo.fi -sivustoa jatketaan.

Kulttuurin tulosityksiköllä on viisi tavoitetta valtuustokaudelle 2025–2029. Tavoitteena on vahvistaa taidetta, kulttuuria ja luovia aloja kaupungin vetovoimatekijöinä. Ne edistävät kaupungin mainetta ja hyvinvointia. Luovat alat tukevat elinvoimaisuutta, taloudellista kasvua, työmahdollisuuksia sekä yhteisöllisyyttä ja kulttuurin monimuotoisuutta. Toisena tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten toimijuutta taiteen ja kulttuurin keinoin. Tämä tarkoittaa sitä, että espoolaisilla lapsilla ja nuorilla on taloudellisesti ja alueellisesti tasa-arvoiset mahdollisuudet taiteen ja kulttuurin harrastamiseen. Harrastusmahdollisuuksia edistetään monialaisesti ja yhdessä lasten ja nuorten kanssa.

Kolmas tavoite on kaikenikäisten espoolaisten lukutaidon ja monilukutaito-osaamisen parantuminen. Lukutaito edistää ihmisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja demokratiaa. Tarvitsemme yhä enemmän monilukutaitoa, joka on muun muassa median, datan ja tekoälyn lukutaitoa.

Neljäs tavoite on kulttuuriperinnön merkityksellisyyden tunnistaminen osana kaupungin kestävästä kasvusta.

Viides tavoite on espoolaisten kulttuuripalveluiden asiakaskokemuksen kehittäminen niin, että asiointi on helppoa ja, että asiakas kokee, että hänet kohdataan kunnioittavasti ja arvostavasti. Tavoitetta edistetään tunnistamalla asiakkaiden ja asukkaiden moninaisuus ja edistämällä kaikkien mahdollisuutta tulla nähdyksi ja osallistua.

Kulttuurin tulosityksikön jo käynnissä olevista projekteista jatketaan turvallisemman tilan kehittämistä yhteisöllisen työn keinoin. Turvallisempi tila tarkoittaa syrjimätöntä tilaa, jossa jokaisella on oikeus olla oma itsensä. Työyhteisön kehittäminen koulutusten avulla on tässä kehittämisessä avainasemassa.

Kulttuurin digistrategiaa toimeenpannaan kehittämällä henkilöstön digitaitoja.

122010 Kulttuurin edistäminen ja kumppanuudet

Palvelualueen tehtävänä on edistää taiteen ja kulttuurin keinoin kuntalaisten hyvää elämää ja vahvistaa kaupungin veto- ja

pitovoimaa. Kulttuuriavustuksilla ja laaja-alaisilla kumppanuuksilla edistetään taiteen ja kulttuurin yhdenvertaista saavutettavuutta ja monipuolisia kulttuuripalveluita Espoon eri alueilla. Palvelualue mahdollistaa olosuhteita ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja luovien alojen liiketoiminnalle.

Kulttuurin edistäminen ja kumppanuudet -palvelualueen palveluilla edistetään asukkaiden osallisuutta, elinvoimaa ja työtä, kotoutumista ja kansainvälistä yhteistyötä.

Palvelualue vastaa Espoossa annettavasta taiteen perusopetuksesta, Espoon Harrastuspolun toiminnasta, kohdennetuista kulttuuripalveluista sekä koulutilojen asukas- ja harrastuskäytöstä. Valtakunnallisena erityistehtävänä palvelualueella toimii Kulttuuria yhteistuumin -yhteyspiste kulttuuritoimintalain mukaiselle kulttuuripalvelujen kehittämistoiminnalle Suomessa.

Kansainvälisessä yhteistyössä keskeisiä verkostoja ovat Eurocities -kulttuurifoorumi sekä Itämeren alueen kaupunkien Union of The Baltic Cities -verkosto, jonka kulttuurikomission puheenjohtajana Espoo toimii.

Palvelut ja toiminnan kehittäminen

Kulttuurin edistämisen palveluissa tavoitteena on mahdollistaa kaikille espoolaisille kulttuurikokemuksia sekä kokijana että tekijänä. Palvelualue vastaa taide- ja kulttuuriavustusten, taiteen perusoppilaitosten sekä kaupunginosayhdistyksille myönnettävien avustusten valmistelusta sekä myönnettyjen avustusten seurannasta. Tavoitteena on tehdä vaikuttavia ja kustannustehokkaita palveluja, jotka vastaavat oikeassa suhteessa julkisten peruspalveluiden tehtävään.

Yhdessä espoolaisten taide- ja kulttuuritoimijoiden kanssa toteutettaviin palveluihin kohdistuu merkittäviä menopaineita johtuen asukasmäärän kasvusta, kustannustason noususta sekä palveluiden kehittämistarpeesta. Vuonna 2026 espoolaisen taiteen ja kulttuurin toimintaedellytyksiä vahvistetaan avustusten 3 % indeksikorotuksella.

Kulttuurin edistäminen ja kumppanuudet palvelualueen kohdennettuja palveluja ovat:

- varhaiskasvatuksen kanssa toteutettava Kulttuurikurkkaus
- esi- ja perusopetuksessa toteutettava Kulttuuri- ja liikuntapolku KULPS
- toisen asteen kulttuuripolku KULPS lukioille ja ammatilliselle perustutkinto- ja TUVA-koulutuksille (toiminta päättyy 1.7.2026 alkaen määräaikaisen projektisuunnittelijan työsuhteen päättyessä)
- ikääntyneille suunnatut Kulttuuriketju ja Senioripaku Välkky
- uusien kansalaisten Espoo ♥ kansalainen -ohjelma ja

- tiukassa taloudellisessa tilanteessa oleville asukkaille kehitetty Kaikukortti-toimintamalli

Vuoden 2026 aikana jatketaan taidekasvatuksen toimintamallin pilottia varhaiskasvatuksessa. Tavoitteena on kehittää toimintamalli, jossa kaikki lapset pääsevät osallistumaan yhdenvertaisesti eri taiteen lajien maksuttomaan, taiteen ammattilaisten ohjaamaan taidekasvatukseen, osana varhaiskasvatuspäivää.

Toisen asteen kulttuurikasvatus joudutaan onnistuneen pilottivuoden jälkeen toistaiseksi lopettamaan. Espoolaisissa lukioissa ja ammattiopetuksessa tehtävää kulttuurikasvatustyötä varten tarvittaisiin toiminnan turvaamiseksi jatkossa lisäys henkilöstöresursointiin.

Harrastamisen Suomen malli, Espoossa Harrastuspolku, on toimintamuoto, johon saadaan vuosittain merkittävä tuki opetus- ja kulttuuriministeriön erillisrahoituksesta. Harrastuspolun palvelut tuotetaan yhteistyössä laajan verkoston kanssa, Espoossa harrastuspolun palveluntuottajia on toimittajarekisterissä yli 60. Palveluja tuotetaan myös erityisryhmille. Lisäksi vuodelle 2026 on saatu Suomi liikkeelle -hankeavustus yhteistyöhön liikunnan ja urheilun tulosityksikön kanssa. Hankkeessa rakennetaan Espooseen e-urheilun harrastuspolkua. Hankkeella Espoo vahvistaa edelläkävijäasemaansa digitaalisen harrastamisen kaupunkina Suomessa.

Koulutilojen asukas- ja harrastustoiminnan käyttöön (muut kuin liikuntatilat) on varattavissa tiloja kaikilla Espoon suuralueilla, yhteensä 20 iltavalvottua koulua ja 12 omavalvontaista koulua. Iltakäytön kävijämäärä on yli 190 000 kävijää vuosittain. Vuoden 2026 määrärahalisäyksen tavoitteena on mahdollistaa koulutilojen turvallisempi iltakäyttö. Vuoden 2026 aikana valmistellaan uudet koulutilojen luovutus- ja hinnoitteluperiaatteet yhdessä kasvun ja oppimisen toimialan kanssa. Koulutilojen kuntalaiskäytön saavutettavuutta parannetaan siirtämällä varaukset kaupungin uuteen resurssivarausjärjestelmään.

Espoossa toimivia ammatillisia taidelaitoksia ja taiteen perusopetusta antavia oppilaitoksia toimii kaupungin tiloissa, joihin kulttuuri- ja nuorisolautakunta myöntää vuosittain käyttöoikeuden. & Espoon teatterin tilat Revontulihallissa, Teatteri Hevosenkengän tilat Juhannusmäessä, Lillklobbin teatteritilat Unga Teaternin käytössä, Espoon modernin taiteen museo EMMAn ja Helinä Rautavaaran museon tilat, Åbergin lastentalo sekä Kino Tapiolan tilat tarvitsevat vuosittaista ylläpitoa ja jatkuvaa tekniikan uudistamista. Matinkylän monitoimitalon teatterisali lämpiötiloineen siirtyi palvelualueen vastuulle vuoden 2026 alusta. Kannusillan sirkusopetustilasta jouduttiin luopumaan ja tilalle etsitään Espoon sirkus- ja teatterikoulu Esko:n käyttöön korvaava opetustila.

Palvelualueen määrärahavarausta 2026 käytetään muun muassa äkillisiin korjaustarpeisiin kulttuuritiloissa, joista palvelualue on tilojen päävuokralaisena vastuussa sekä toimijoiden välttämättömiin muuttokustannuksiin tilojen purkamisen tai peruskorjauksen vuoksi.

Espoon Kulttuuriloisto Kiinteistö Oy:ssa toimivan Suomen kello- ja korumuseo Kruunun osalta on varauduttu vuokratilojen määrärahavarausten osalta tekniseen muutokseen vuoden 2026 vuosiaavustuspäätöksen yhteydessä.

Valtakunnallisena yhteiskehittämishankkeena toteutetaan Kulttuuripankki -verkkopalvelun käyttöönotto, jossa taiteen- ja kulttuurintekijöiden työllisyyttä edistetään. Kulttuuripankki-verkkopalvelua jatkokehitetään valtakunnalliseksi toimintamalliksi. Verkkoalusta on rahoitettu Kulttuuri- ja luovien alojen uudistumisen rakennetuesta.

Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) rahoituksella toteutetaan UUSI KULMA – kulttuuria ja luontoliikkumista Uudellamaalla -hanke vuosina 2025–2027. Hankkeessa yhdistetään kulttuuri- ja taide-elementit luontoliikkumiseen, toteutetaan luontoretkeä, joiden aikana paikalliset taitelijat toteuttavat esityksiä sekä työllistetään myös paikallisia luonto-oppaita. Hankkeen kohderyhmänä ovat ikäihmiset, mielenterveyskuntoutujat ja maahanmuuttajat.

Kulttuuriketju-toimintamallia toteutetaan edellisten vuosien tapaan yhteistyössä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ja kirjaston kanssa. Toimintaa mahdollisesti laajennetaan myös muihin kaupungin tiloihin.

Palvelualueen viestinnän painopisteinä vuonna 2026 ovat taiteen, kulttuurin ja luovien alojen näkyvyyden ja kumppanuuksien vahvistaminen viestinnän keinoin, asiakaskokemusta vahvistavat viestinnän toimenpiteet ja viestinnän palvelumuotoilu sekä lasten ja nuorten osallisuutta ja toimijuutta vahvistavat viestinnän toimenpiteet.

Mittarit					
Käyntien lukumäärä	TA 2025	TP 2025	KS 2026	TS 2027	TS 2028
Ammatilliset taide- ja kulttuuriyhteisöt	450 000	539 906	550 000	550 000	550 000
Projekti- ja kehittämisavustukset	140 000	130 000	160 000	180 000	200 000
Taide- ja kulttuuriyhdistykset sekä kotiseutuyhdistykset	200 000	261 133	200 000	200 000	220 000
Taiteen perusopetus	166 000	166 000	166 000	166 000	166 000
Espoon harrastuspolku	40 000	44 044	42 000	43 000	45 000
Kulttuurihyvinvointi	6 200	8 815	6 000	6 200	6 700
Kulttuurikasvatus	141 500	140 204	162 500	168 000	168 000
Asiantuntijapalvelutapahtumat	4 500	4 500	5 000	5 000	5 000
Koulutilojen käynnit		189 105	150 000	175 000	200 000

Hiilineutraali Espoo2030 -tavoitteen toteuttaminen

Kestävän elämäntavan vaihtoehtoissa korostuvat palveluiden käyttäminen kuluttamisen ja omistamisen sijaan, tilojen moninainen käyttö sekä hävikin vähentäminen. Päästöjä syntyy erityisesti energiasta ja liikenteestä, siksi suuri osa palvelualueen palveluista järjestetään koulutiloissa lähellä asukkaita. Palvelualueen hankinnoilla tuetaan kestäviä valintoja ja luodaan markkinaa kestävä elämäntavan tarjonnalle.

Kulttuurin vuosiavustusta saavilta toimijoilta edellytetään ekologisen, sosiaalisen ja taloudellisen kestävyys huomioimista (Kulttuurilautakunnan avustusperiaatteet 2025 alkaen). April Jazz -festivaali sai jo vuonna 2013 Ekokompassi-sertifikaatin ja Gallen-Kallela museo sekä EMMA vuonna 2021. Kino Tapiola on Suomen ensimmäinen hiilineutraali elokuvateatteri.

Kulttuurikasvatuksessa painotetaan sisältöjen valinnoissa ympäristö- ja kestävyyskasvatusta, jota monet palveluntuottajat toteuttavat esimerkiksi teatterin ja kuvataiteen keinoin. Palveluntuottajina toimintamalleissa, jotka tavoittavat kaikki kaupungin varhaiskasvatuksessa olevat lapset sekä suurimman osan esi- ja perusopetuksen lapsista, toimivat muun muassa Kierrätyskeskus, Muoviamo (taidetyöpajat hävikkimuovista) sekä luontokeskus Haltia.

12210 Kaupunginkirjasto

Kirjastolain mukaan yleisen kirjaston tehtävänä on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä sekä monipuolista lukutaitoa. Lisäksi kirjaston tehtävä on tukea monimuotoista yhteiskuntaa, demokratiakehitystä sekä yksilöiden ja yhteisöjen osallisuutta ja elinikäistä oppimista. Kirjastoilta odotetaan entistä parempaa asukkaiden tarpeiden tuntemusta ja kykyä tavoittaa myös ne, jotka eivät koe kirjastopalveluita omakseen. Maksuttomuus on keskeinen yhdenvertaisuutta luova tekijä.

Lukutaito on avain osallisuuteen. Espoon kaupunginkirjasto innostaa lukemaan, tarjoaa tukea ja ohjausta monipuoliseen lukutaitoon sekä tiloja vapaa-ajan viettoon, oppimiseen ja työskentelemiseen. Kirjastossa edistetään osallisuutta eri tavoin ja asiakkaiden vaikutusmahdollisuudet palveluiden kehittämiseen ovat moninaiset.

Palvelut ja toiminnan kehittäminen

Uuden kirjastojärjestelmän hankinta on aloitettu yhdessä muiden Helmet-kirjastojen kanssa. Kirjastojärjestelmä on toiminnanohjausjärjestelmä, joka hallinnoi kirjaston aineistoja ja palveluja ja mahdollistaa lainauksen, palautuksen, aineiston varaamisen ja tiedonhaun. Hankinta on välttämätöntä Helmet-kirjastoverkon ja Helmet-asiakkuuden säilymistä kannalta. Hankinnan kustannukset vuodelle 2026 ovat 0,4 milj. euroa, lisäystä viime vuoden budjettiin 0,1 milj. euroa.

Kirjaston ydintehtävä on lukutaitojen monipuolinen edistäminen ja tätä työtä tehostetaan kehittämällä perheiden ja toisen asteen opetuksen kirjastopolkuja (KULPS-kirjastopolku). Erityistä huomiota kiinnitetään ammattilisiin opiskelijoihin ja maahanmuuttajaperheisiin. Maahanmuuttajaperheiden palveluita kehitetään uuden kotoutumislain mukaisissa palveluissa. Myös järjestöyhteistyötä ja vapaaehtoistoimintaa kehitetään. Jokaisessa aluekirjastossa on tapahtumia ja toimintaa perheille. Mukaan toiminnan järjestämiseen etsitään yhteistyökumppaneita. Tavoitteena on myös, että suuri osa kirjaston tapahtumista on joko asiakkaiden järjestämiä tai yhteistyössä asiakkaiden kanssa tehtyjä. Kirjasto- ja kulttuurialue Välikky liikkuu koulujen lisäksi erilaisissa tapahtumissa ja kaupungin eri yksiköt ja muut toimijat voivat tilata sitä omiin tapahtumiinsa.

Kirjaston hakeutuvaa palvelua on tehostettu uudella tavalla palvelumalleilla. Palvelutalot ja päiväkodit voivat tilata kirjastosta teemojen mukaista aineistoa. "Lentävien laatikoiden" eli päiväkotien lähettävien kirjalaatikoiden lainaus vastaa jo kahden lähikirjaston lainamäärää ja mukana on noin 160 päiväkotia. Samaa toimintamallia on alettu soveltaa myös perusopetuksen puolella (lukupiirilaatikat kouluille). Lasten ja nuorten aineistoa on oltava tarpeeksi, jotta pystytään vastaamaan lisääntyneeseen kysyntään. Lisäksi Espoo on liittynyt muiden Helmet-kaupunkien kanssa vuonna 2024 perustettavaan kuntien yhteiseen e-kirjastoon. Kirjastoaineiston yhä etenevä digitalisoituminen aiheuttaa menopaineita lainattavien e-aineistojen, erityisesti äänikirjojen ja e-lehtien hankintaan. Myös Espoon väestönkasvu edellyttää aineistomäärärahan kasvua samassa suhteessa. Sen vuoksi vuonna 2026 tarvitaan 50 000 euron määrärahalisäys.

Espoon kaupunginkirjasto vastaa vuonna 2025 perustetusta kaupunkitasoisesta lukutaitoverkostosta, jonka tavoitteena on tehdä jo olemassa oleva lukutaitotyö näkyväksi, edistää kaikkien espoolaisten lukutaitoa ja saada asukkaat ja järjestöt mukaan lukutaitotyöhön. Toimintaa varten on saatu Opetushallituksen hankeavustus kuntien lukutaito-ohjelmien laatimiseen ja toteuttamiseen. Avustus on 28 217 euroa, josta kirjaston omavastuu on noin 6 000 euroa (22 %).

Kirjastojen tilamuutoksissa kuullaan aina alueen kirjaston käyttäjiä, ja esimerkiksi nuorten tapahtumat suunnitellaan yhdessä nuorten kanssa. Kirjastossa asiointin turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota ja resursseja ohjataan lähikirjastojen turvallisuuden parantamiseen ja vartiointiin. Lähikirjastojen yhteisöllisyyttä kehitetään yhdessä Nuorisopalveluiden, järjestöjen ja asukkaiden kanssa. Entressen kirjastossa on saatu hyviä kokemuksia kauppakeskuksen kanssa yhteistyössä aloitetusta Noja-kokeilusta (nuorten oma järjestyksenvalvoja), ja toimintaa jatketaan vuonna 2026.

Laaksoalahden kirjasto siirtyy väistötilaan vuoden 2026 syksyllä, kun nykyisen kirjastorakennuksen purkaminen alkaa. Kirjasto on väistötilassa siihen asti, kunnes uusi Jupperin koulu- ja kirjastokampus otetaan käyttöön vuoden 2029 aikana.

Kirjastossa on käynnissä vaikuttavuudella johtamisen pilotti, jonka teemana on tutkia kirjaston tilojen käytön vaikuttavuutta. Kehittämisprojektin tavoitteena on tutkia asiakkaiden, asukkaiden ja sidosryhmien osallistumisen sekä tilastodatan avulla, miten kirjaston tilojen käyttö ja saavutettavuus vaikuttaa asukkaiden ja sidosryhmien sekä Espoon kaupungin elinvoimaan sekä asiakkaiden hyvinvointiin.

Mittarit	TA 2025	TP 2025	KS 2026	TS 2027	TS 2028
Lainaukset	4 200 000	4 509 250	4 500 000	4 600 000	4 700 000
Käynnit kirjastoissa	4 300 000	4 138 288	4 300 000	4 500 000	4 600 000
Verkkokäynnit (Helmet kokonaisuudessaan)	12 000 000	14 464 466	13 000 000	13 000 000	13 000 000
Aineistohankinnat kpl	72 500	92 205	72 500	75 000	76 000

Hiilineutraali Espoo2030 -tavoitteen toteuttaminen

Kirjastotoiminnan hiilijalanjäljestä iso osa on toimitilapäästöjä. Mitä tehokkaampi tilankäyttö ja mitä vähemmän tilat seisovat tyhjiillään, sitä pienempi on esimerkiksi lainauskerralle tai tapahtumalle kohdistuva hiilijalanjälki. Espoon kirjastojen laajat aukioloajat ja lähikirjastojen omatoimikäyttö edistää tilojen käyttöä. Lisäksi se, että aluekirjastot sijaitsevat liikenteen solmukohdissa, edistää kirjastojen saavutettavuutta ja vähentää liikkumisen päästöjä. Avoimet maksuttomat tilat lisäävät tilojen ja laitteiden yhteiskäyttöä. E-aineistojen määrän lisääminen vähentää aineiston kuljetustarvetta. Vuonna 2024 avattu kuntien yhteinen e-kirjasto, johon Espookin kuuluu, vähentää aineistojen säilytyksen, kuljetuksen ja lainauksen päästöjä. Tärkeä osa kirjastojen kädenjälkeä on tietoisuuden lisääminen ilmastoasioista, siinä missä muistakin kestävä kehityksen asioista.

Kirjastojen kalusteita kierrätetään mahdollisuuksien mukaan. Uusin aluekirjasto Lippulaiva on sisustettu kierrätyskalusteilla yhdessä kierrätyskeskuksen kanssa.

Kulttuurin tulosityksikkö, sitova taso, netto

Kulttuuritalot ja -palvelut, kaupunginmuseo ja kaupunginorkesteri muodostavat kulttuurin nettobudjetoidun yksikön.

Talous

Nettobudjetoidun kulttuurin palvelualueiden sitova toimintakate on -19 008 000 euroa.

1000 EUR Kulttuuri, netto	Muutettu talousarvio 2025	Toteuma 2025	Käyttösuunnitelma 2026
Myyntituotot	10	62	7
Maksutuotot	1 024	2 402	1 117
Tuet ja avustukset	-	26	26
Vuokratuotot	30	39	30
Muut toimintatuotot	112	36	22
TOIMINTATUOTOT ULKOISET	1 176	2 564	1 202
Henkilöstökulut	-8 668	-8 708	-8 967
Palvelujen ostot	-4 184	-5 346	-4 435
Aineet, Tarvikkeet ja tavarat	-819	-837	-566
Avustukset	-	0	-
Vuokrat	-42	-56	-116
Muut toimintakulut	-114	-88	-79
TOIMINTAKULUT ULKOISET	-13 828	-15 036	-14 163
Sisäinen myynti	-	160	-
Sisäiset ostot	-5 917	-6 408	-6 047
Toimintatuotot yhteensä	1 176	2 724	1 202
Toimintakulut yhteensä	-19 744	-21 444	-20 210
TOIMINTAKATE	-18 568	-18 720	-19 008

122200A Kulttuuritalot ja -palvelut

Kulttuuritalot ja -palvelut vastaa kulttuuritalojen ja -tilojen toiminnasta, varustelusta ja tekniikasta. Lisäksi se vastaa alueellisesta kulttuurityöstä ja edistää ja koordinoi alueellisia tapahtumia yhteistyössä toimijoiden ja kumppaneiden kanssa. Toimipisteitä ovat Lasten kulttuurikeskus Aurora Järvenperässä, Kannusali Espoon keskuksessa, Espoon kulttuurikeskus ja Näyttelykeskus WeeGee Tapiolassa sekä Selloali Leppävaarassa. Lisäksi Espoonlahden alueellista kulttuuritoimintaa kehitetään Espoonlahden kulttuurihankkeen avulla.

Palvelualueen tehtävä on tarjota vetovoimaisia sisältöjä kuntalaisille ja vahvistaa mielikuvaa Espoosta mielenkiintoisena kulttuurikaupunkina. Sisältöjen tulee olla moninaisia ja saavutettavia ja toiminnan taloudellisesti kestävä.

Palvelut ja toiminnan kehittäminen

Palvelualueen budjetti käytetään sisäisiin tilavuokriin, henkilöstöön ja palveluihin sekä ulkoisiin palveluostoihin ja tekniikkaan. Kulttuuritalojen tilojen ja tekniikan ylläpitäminen vaatii vuosittain merkittäviä investointeja. Toiminnasta saatavien tuottojen kasvattaminen ei ole palvelualueen päämäärä, mutta taloudellisesti kestävä toiminnan ja sisältöjen laadun varmistamiseksi huolehditaan siitä, että maksutuottoja kertyy riittävästi.

Vuonna 2026 toiminnan päätavoite on Espoon kulttuuritalojen ja niiden toiminnan vetovoimaisuuden ja tunnettuuden lisääminen. Tämä tapahtuu tarjoamalla vetovoimaisia sisältöjä ja markkinoimalla niitä tehokkaasti. Sisällöt ostetaan toimintabudjetin raameissa, mutta myyntituotot mahdollistavat kulttuuripalveluiden moninaisuuden ja saavutettavuuden. Markkinointia kehitetään niin, että se tavoittaa entistä useammat kaupunkilaiset entistä moninaisemmissa kanavissa.

Vetovoimaiset sisällöt ovat moninaisia ja tarjonnan on vastattava myös uusien espoolaisten tarpeisiin. Kuntalaiskyselyllä tunnistetaan palvelutarpeen muutokset ja huomioidaan ne toiminnan ja sisältöjen suunnittelussa. Sisällöt tuotetaan lisäksi alueellisesti kulttuuritalojen ulkopuolella Espoonlahteen painottuen. Ulkotiloissa tapahtuva paikallinen toiminta on maksutonta ja se sijoittuu lähinnä kesäaikaan, sillä kaupunkilaisia tulee palvella myös konserttisalien esityskausien ulkopuolella. Toimintaan panostetaan hallinnon ja kehittämisen budjetista tuotantosunnittelutiimin ja kulttuuripalvelupäällikön yhteisesti sopimalla tavalla.

Moninaisuutta ja saavutettavuutta edistetään panostamalla kaupunkilaisia osallistaviin kokeiluihin: löydetään yhteistyötahoja ja -kumppaneita, joiden kautta tavoitetaan uusia yleisöjä. Ostetaan myös moninaisuutta ja osallisuutta vahvistavia asiantuntijapalveluita niin, että palvelualueen osaamispääoma kasvaa. Nuorisoraatien ja muun osallistamisen kautta saadaan vetovoimaisten sisältöjen pariin lisää

nuoria kävijöitä, joita ei vielä tavoiteta. Osallistamistoimia tehdään yksiköissä vähintään kerran kaudessa.

Palvelualueen onnistumista mitataan asiakkaiden ja tapahtumien määrillä sekä tunnettuudella. Tämä edellyttää tehokasta monikanavaista markkinointiviestintää. Uudet kanavat vaativat uudenlaista osaamista ja niiden ymmärrystä. Talojen tuottajat tekevät tapahtumamarkkinointia ja heidän toimenkuviaan kehitetään edelleen niin, että ohjelmistojen monipuolisuus ja kaupunkilaisten tietoisuus kulttuuripalveluista lisääntyy. Osaava markkinointi vahvistaa mielikuvaa Espoosta kulttuurikaupunkina.

Henkilökunnan tehtäväkuvien tarkentamisella vahvistetaan toiminnan tehokkuutta. Kouluttamiseen panostetaan hallinnon ja kehittämisen budjetista, sillä kulttuuritalojen henkilöstön tulee olla erityisen hyvin perillä esimerkiksi asiakaspalveluun, yhdenvertaisuuteen ja saavutettavuuteen liittyvistä toimintatavoista.

Tiedolla johtaminen ohjaa palvelualueen toiminnan järjestämistä ja organisaatorakennetta. Keskiössä ovat asiakas-, tunnettuus- ja käyttäjäkyselyjen ja -tutkimusten toteuttaminen, analysointi ja toiminnan linjaaminen näiden perusteella, sekä tiedon tuottaminen tarkoituksenmukaisessa muodossa talojen johtamisen pohjaksi. Kerätyn datan kautta syntyvä ymmärrys ohjaa laadullista suunnittelua ja varmistaa, että toiminnan kehittämisessä keskitytään oikeisiin kysymyksiin ja ongelmiin. Tämä ei ainoastaan paranna suunnitteluratkaisujen osuvuutta, vaan myös vähentää riskejä ja optimoi resurssien käyttöä, mikä johtaa parempaan asiakaskokemukseen ja tuottavuuteen. Päätösten perustuessa dataan, turhien suunnitteluvaiheiden ja virheiden määrä vähenee, mikä säästää aikaa ja kustannuksia.

Mittarit					
Käyntien lukumäärä	TA 2025	TP 2025	KS 2026	TS 2027	TS 2028
Näyttelykeskus WeeGee	270 000	283 023	270 000	270 000	270 000
Espoon Kulttuurikeskus	150 000	166 385	150 000	150 000	150 000
Sellosali	56 000	44 027	58 000	58 000	58 000
Lasten kulttuurikeskus Aurora	22 000	23 506	22 000	22 000	22 000
Kannusali	17 000	25 133	24 000	26 000	26 000
Espoonlahden kulttuurityö	16 000	10 157	6 000	6 000	6 000

Hiilineutraali Espoo2030 -tavoitteen toteuttaminen

Kulttuuritaloille on myönnetty Ekokompassi-ympäristösertifikaatti hyvin tehdystä ympäristötyöstä. Auditointi sertifikaatin saamiseksi tehdään puolueettoman asiantuntijan toimesta. Kulttuuritaloissa hiilijalanjälki muodostuu suurimmilta osin toimitilapäästöistä ja yleisön liikkumisesta. Näyttelykeskus WeeGeellä toteutetaan hiilijalanjälkikartoitus yhteistyössä talon toimijoiden kanssa. Espoon kulttuuritalojen

ympäristölupauksessa luvataan muun muassa kierrättää jätteitä tehokkaasti, käyttää kierrätysmateriaaleja työpajoissa ja tapahtumissa, huomioida esitystekniikan hankinnoissa energiatehokkuutta ja pitkää elinkaarta, sekä lisätä kasvis-, luomu- ja lähiruuan osuutta catering-hankinnoissa.

122210A Kaupunginmuseo

KAMU Espoon kaupunginmuseo lisää kaupunkilaisten hyvinvointia ja vahvistaa identiteettiä tuottamalla yhdessä asukkaiden kanssa tietoa, kokemuksia ja toimijuutta espoolaisesta kulttuuriperinnöstä. Museon tehtävä on tallentaa, tutkia, säilyttää ja esitellä Espoon historiaa ja lähiympäristöä yhdessä kaupunkilaisten kanssa. Museo osallistuu myös kohdennettujen kulttuuripalvelujen tuottamiseen. KAMU vastaa viiden museon toiminnasta ja kahdesta erillisestä kokoelmatilasta, joihin menopaineet suuremmilta osin kohdistuvat.

Museo tuottaa lisäksi suuren määrän asiantuntijapalveluita vuosittain, joista erityisesti lakisääteiset alueellisen vastuumuseon kulttuuriympäristön viranomaistehtävät palvelevat kaupunkiympäristön toimialaa. KAMUn kokoelmatyö on lakisääteinen ja kansainvälisten sopimusten perusteella määrittyvä perusta toiminnalle (Museolaki, ICOM Museum Definition).

Palvelut ja toiminnan kehittäminen

KAMU Espoon kaupunginmuseo toteuttaa tehtävänsä espoolaisten museona tuottamalla vetovoimaisia ja saavutettavia palveluita espoolaisten kanssa. KAMU WeeGeen näyttelyiden kehittäminen on kaupunginmuseon keskeisin projekti 2026. Projektin tavoitteena on uudenlainen yhteisöllinen museotila ja näyttelykokonaisuus, jossa yhdistyvät erilaiset näkemykset ja kokemukset Espoosta. Hanketta tehdään monipuolisesti yhdessä kaupunkilaisten kanssa.

Uudistettu Koulumuseo Lagstad aukeaa helmikuussa 2026 Lagstadin kansakoulun vanhaan opettajan asuntoon. Koulumuseo Lagstadin omatoimimuseon toiminnan tavoitteena on lisätä museon saavutettavuutta, vahvistaa museon asemaa paikallisena toimijana ja kohtaamisen paikkana sekä lisätä osallisuuden ja osaamisen kokemusta itse tekemisen kautta yhdessä alueen yhteisöjen, yleisöjen ja oppijoiden kanssa. Koulumuseo Lagstadin yhteisöllisellä toiminnalla mahdollistetaan muun muassa maahanmuuttajien, romanien, lasten ja nuorten sekä muiden yhteisöjen monilukutaitoa.

KAMUn digipalveluita kehitetään museon digipalvelupolitiikan mukaan. Vuonna 2025 käynnistettiin työ valtakunnalliseen digitaalisen kulttuuriperintöaineiston pitkäaikaissäilytysjärjestelmään liittymisestä ja se valmistuu alkuvuodesta 2026. Museon tulonhankinnan tärkeät työvälineet kassajärjestelmä ja mobiilikassa tarvitsevat myös kehittämistä.

Espoon kaupunginmuseon kokoelmatyön painopisteenä on yhteisöllinen kokoelmatyö kaikkien espoolaisten kanssa. Lisäksi tuotetaan vetovoimaisia palveluita ja sisältöjä kuntalaisille Finna-verkkopalveluun museon uuden kulttuuriperintöjärjestelmän KUHAN avulla. Vuoden 2026 aikana arvioidaan uusien sisältöjen kävijämääriä ja kehitetään sisältöjä arvioinnin perusteella.

Espoon kaupunginmuseo vahvistaa lasten ja nuorten toimijuutta vuosien 2025-2029 aikana. Kestävän kulttuuriperintökasvatuksen toimintamalli toteutetaan vuosina 2025–2026 Museoviraston rahoittaman innovatiivisen erillisprojektin turvin. Lasten ja nuorten kanssa tehtävää yhteistyötä vahvistetaan myös tekemällä lapsille ja nuorille kyselyitä museopalveluista (esim. oppimispalveluiden projekti, Talomuseo Glims, Koulumuseo Lagstad).

Vuonna 2026 keskitytään hyvän asiakaskokemuksen varmistamiseen, mikä tarkoittaa muun muassa Talomuseo Glimsin konseptin palvelupolun työstämistä sekä KAMU WeeGeen palvelupolun täsmentämistä. Vuonna 2026 kaupunginmuseo teettää ensimmäisen kerran kyselyn kulttuuriympäristöpalveluista kaupungin sisäisille toimijoille osana kulttuuriympäristöohjelman päivytystä.

Opetushallitus on hyväksynyt kaupunginmuseon aikuiskoulutuksen Erasmus+ akkreditoinnin piiriin 2023–2027. KAMU hakee vuosittain avustusta keskimäärin kuuden henkilön matkakustannuksiin oppimaan tai verkostoitumaan kursseille ja konferensseihin sekä tutustumaan muihin eurooppalaisiin aikuiskoulutusorganisaatioihin. Saatujen oppien avulla kehitetään museopalveluita kärkeä saavutettavuus, moninaisuus ja kestävyys.

Mittarit	TA 2025	TP 2025	KS 2026	TS 2027	TS 2028
Museo- ja näyttelykäynnit	150 000	165 787	150 000	170 000	170 000
Asiantuntijapalvelutapahtumat (arkisto, neuvonta ym.)	3 500	4 601	3 500	3 500	3 500
Kulttuuriperinnön tietojärjestelmään päivitetyt aineistot	42 000	110 929	42 000	42 000	42 000
Viranomaislausunnot ja kannanotot	400	262	400	300	300
Aukiolotunnit + tilauksesta avoinna pito					
Kamu WeeGee	2 200	1 811	2200	2 200	2 200
Talomuseo Glims	1 700	1 738	1 700	1 700	1 700
Huvilamuseo Rulludd	50	59	50	50	50
Koulumuseo Lagstad	200	215	300	400	400
Saaristomuseo Pentala	550	573	550	550	550

Hiilineutraali Espoo2030 -tavoitteen toteuttaminen

KAMU Espoon kaupunginmuseon toiminta edistää kestävästä kaupunkiympäristöstä. Lakisääteiset alueellisen vastuumuseon kulttuuriympäristön viranomaistehtävät ovat olennainen osa kestävästä kehitystä, sillä rakennusalan hiilijalanjälki on suuri. Rakennusten purkamisen osuus tästä on merkittävä. Korjaaminen on usein ekologisempi vaihtoehto kuin purkaminen ja uudisrakentaminen, koska se säästää resursseja ja vähentää päästöjä.

Tärkeä tietolähde työlle ovat eri aikoina tehdyt rakennetun kulttuuriympäristön inventoinnit. Kulttuuriympäristön POMO-inventointi (Espoon 1980–90-lukujen rakennetun ympäristön selvitys) tehdään useammassa vaiheessa vuosina 2025–2027.

Toiminnallaan KAMU lisää kaupunkilaisten tietoisuutta kestävästä kehityksestä. Talmuseo Glimsiin avataan keväällä 2026 entisajan maatilan kiertotaloutta käsittelevä näyttely, joka kannustaa ilmaston kannalta kestäviin valintoihin. Keväällä 2027 aukeavan KAMU WeeGeen uudistuksen sisältöjä ja toteutusta edistetään vuonna 2026. Uudistuksen sisällöissä korostuvat kerroksellisen kaupunkiympäristön ja luontosuhteen arvostus.

Vuonna 2026 Espoon kaupunginmuseo laatii koko toimintansa ja kaikki toimipisteensä kattavan kestävästä kehityksen suunnitelman. Työ on aloitettu loppuvuodesta 2025 koko henkilökunnan kesken ja jatkuu vuonna 2026. Tavoite on tarkastella museon toiminnan ympäristövaikutuksia kaikilla tasoilla ja luoda kestävämpiä toimintamalleja. Museo myös kehittää ekotukihenkilötoimintaa.

Vuonna 2026 Espoon kaupunginmuseo osallistuu Näyttelykeskus WeeGeen hiilijalanjälkityöhön. Espoon kaupunginmuseon hiilijalanjälki muodostuu suureksi osaksi toimitiloista. Yhdessä kaupungin kiinteistöstä ja vuokrasopimuksista vastaavan Tilapalveluiden kanssa pyritään löytämään kestäviä ratkaisuja.

122220A Kaupunginorkesteri

Espoon kaupunginorkesteri Tapiola Sinfonietta on Suomen johtava kamariorkesteri, joka tuottaa korkealaatuisia orkesterikonsertteja ja monitaiteellisia produktioita kaikenikäisille yleisöille paikallisesti, sekä laajemmin kotimaisilla ja kansainvälisillä vierailuilla ja verkkosisältöjen välityksellä. Orkesterin monipuolinen yleisötyö tavoittaa kaikenikäisiä espoolaisia ympäri kaupunkia, edistään saavutettavuutta ja moninaisuutta. Orkesteri tukee lasten ja nuorten osallisuutta kulttuuriin kohtuvauvakonserteista aina toiselle asteelle.

Konserttitoiminnan keskiössä on vetovoimaisten kulttuuripalveluiden tuottaminen ensiluokkaisten sisältöjen kautta. Tapiola Sinfoniettan toimintaa ohjaavat edelläkävijyyden periaate sekä asiakaskokemuksen

parantaminen kestävän kehityksen tavoitteet huomioiden. Orkesteri tarjoaa yleisöilleen innostavia taide-elämyksiä ja ylläpitää ennakkoluulotonta toimintakulttuuria, joka uudistaa orkesterialaa ja vahvistaa Espoon näkyvyyttä kulttuurikaupunkina.

Palvelut ja toiminnan kehittäminen

Orkesterin päätavoitteet vuodelle 2026 liittyvät Tapiola Sinfoniettan uudistetun brändin vahvistamiseen, ja niitä ohjaavat kulttuurin tulosityksikön valtuustokauden tavoitteet. Vuonna 2024 valmistuneen orkesterin tulevaisuustyön pohjalta kaudelle 2025–26 lanseerattiin uudet kausikonserttisarjat sekä uudistunut visuaalinen ilme. Orkesterilla on uusi taiteellinen partneri, ja uuden tuotantomallin prosessia on vahvistettu sekä osaamisen että resurssien osalta. Samalla asiakaskokemuksen kehittäminen on merkittävä tuotannollinen osa-alue, jossa orkesterin tavoitteena on asiakaskokemuksen parantaminen kaikilla osa-alueilla. Vuoden 2026 aikana määritellään lähtötaso kokemuksen mittaamiselle Espoon kulttuurikeskuksen toimijoiden välisen yhteistyön vakiintumisen myötä.

Orkesteri tavoittelee uusilla ohjelmistokonsepteilla ensikertaisia konserttikävijöitä 20 % enemmän vuoden 2023 kävijäkyselyyn ja asiakasdataan verrattuna. Kausikorttimyyntiä pyritään vahvistamaan pitkäjänteisesti ja ennen kaikkea kiinnostavan ohjelmiston myötä. Uudistuneiden kausikonserttien striimaustuotantoa on kehitetty, ja niiden tallenteet tavoittavat myös kansainvälisiä yleisöjä. Digitaalisten sisältöjen katsojamäärille tavoitellaan 10–15 % kasvua vuoden 2025 tasosta. Tapiola Sinfoniettan edelläkävijäbrändillä halutaan liittää myös yrityksiä ja yhteisöjä mukaan toimintaan, ja orkesteri pyrkii toimintavuoden aikana käynnistämään neuvottelut yritys- tai muusta yhteistyökumppanuudesta/-kumppanuuksista. Kulttuuriaukion rakennusurakka ja teatterilaajennuksen käynnistyminen voivat vaikuttaa tavoitteiden toteutumiseen heikentävästi.

Lasten ja nuorten kulttuurista toimijuutta vahvistetaan erityisesti yleisötyön kautta. Tapiola Sinfonietassa se tarkoittaa paitsi vierailuja neuvoloihin, varhaiskasvatukseen ja kouluihin, myös suurempia ohjelmistokokonaisuuksia, kuten kummilapsitoimintaa. Kolmen vuoden välein orkesteri kutsuu ikäluokkansa kohtuvauvojen vanhemmat konsertteihin, jotka jatkuvat vauva- ja taaperokonserteilla. Vuoden 2026 aikana toteutetaan konsertit sekä kohtuvauvaperheille että vauvaikäisille. Uudistunut ohjelmisto huomioi moninaisuuden ja kulttuurisen saavutettavuuden. Vuoden 2026 aikana rakennetaan myös uutta artisti-vaikuttaja -pohjaista yleisötyön yhteistyötä moninaisten espoolaisten nuorten tavoittamiseksi.

Vuoden 2026 KULPS-konsertit toteutetaan kouluvierailuina ala- ja yläasteille. Palautteiden keräämistä tehostetaan, ja niiden perusteella arvioidaan toiminnan vaikuttavuutta. Uutena avauksena syksystä 2026 alkaen orkesteri tarjoaa nuorille mahdollisuuden tutustua alaan, työllistyä ja oppia asiakaspalvelutaitoja noin 5–10 nuoren poolissa, joka työskentelee konserteissa ja orkesterin tapahtumissa asiakkaiden

oppaina ja muissa avustavissa tehtävissä suoraan asiakasrajapinnassa. Orkesteri kouluttaa nuoret tehtävään.

Toiminnallisesti vuoden 2026 aikana orkesterin tavoitteena on tuottaa noin 50 varsinaista konserttia ja vähintään 110 yleisöyö tapahtumaa. Yleisötavoite on 32 500 kävijää. Tapahtuma- että yleisömäärät vaihtelevat vuosittain vierailujen ja yhteistuotantojen toteutumisen mukaan. Omien tuotantojen lisäksi suunnitteilla on yhteistuotantoja espooisten festivaalien kanssa ja osana kulttuurin ja liikunnan Ystävälulistelu-tapahtumaa, sekä yhteistyössä Tapiolan lukion kanssa toteutettava Espoo-päivän konsertti. Vuoden 2026 joulukonsertti on Tapiola Sinfoniettan originaaliproduktio, jonka televisioinnista neuvotellaan Yleisradion kanssa. Orkesteri tuottaa kausisarjojensa ohella kaksi festivaalikonaisuutta, joista keväällä teemana on Tanssi ja syyskaudella Queer. Festivaalien ohjelmistot ja toteutukset rakennetaan yllättäviksi ja rajoja rikkoviksi, ja niissä hyödynnetään olemassa olevia ja uusia kumppanuuksia.

Mittarit	TA 2025	TP 2025	KS 2026	TS 2027	TS 2028
Konsertteja	52	60	52	52	52
- Espoossa	48	54	48	48	46
- muualla Suomessa	4	6	4	4	4
- ulkomailla	0	0	0	0	2
Kaikki tilaisuuden yhteensä	110	203	160	160	160
Käyntejä yhteensä	32 000	36 347	32 500	34 000	33 000
Levytyksiä	2	3	2	2	2
Kantaesitysten määrä	3	9	3	3	3

Hiilineutraali Espoo2030 -tavoitteen toteuttaminen

Tapiola Sinfonietta on luopunut konserttikohtaisista painetuista käsiohjelmista. Ne on korvattu verkkopohjaisella digitaalisella käsiohjelmalla, lisäksi kausiohjelman sähköistä versioita kehitetään edelleen, jotta siitä tulisi painettua houkuttelevampi vaihtoehto asiakkaille. Asiakkaita myös kannustetaan saapumaan konsertteihin julkisilla kulkuvälineillä, kävellen tai pyöräillen. Maksuton vaatesäilytys tukee tätä viestiä. Tavoitteena on orkesterin toiminnan auditointi ja kehittäminen edelleen ekologisesti kestävämmäksi 2030 mennessä.